

Uz sākumlapu>Jūsu tiesības>Noziedzīgos nodarījumus cietušie>Kompensācija>Vai mana prasība ir jāizskata šajā valstī

Vai mana prasība ir jāizskata šajā valstī

Rumānija

Par kāda veida noziegumu es varu saņemt kompensāciju?

Finansiālu kompensāciju piešķir cietušajiem, kuri cietuši turpmāk minēto nodarījumu rezultātā: slepkavības un nonāvēšanas mēģinājums saskaņā ar Kriminālkodeksa 188. un 189. pantu, miesas bojājumi saskaņā ar Kriminālkodeksa 194. pantu, tīšs noziegums, kā rezultātā cietušajam nodarīti miesas bojājumi, izvarošana, dzimumakts ar nepilngadīgo un seksuāla vardarbība saskaņā ar Kriminālkodeksa 218.–220. pantu, cilvēku tirdzniecība un bērnu tirdzniecība saskaņā ar Kriminālkodeksa 210. un 211. pantu, terorisms un jebkura cita tīša noziedzīga darbība, kas veikta, pielietojot vardarbību.

Par kāda veida kaitējumu es varu saņemt kompensāciju?

Finansiālu kompensāciju piešķir:

cietušajiem: par hospitalizācijas izmaksām un citu kategoriju medicīniskajām izmaksām, kas radušās cietušajam; par materiālo kaitējumu, ko izraisa cietušā mantas iznīcināšana, tās vērtības samazināšana vai padarīšana par nelietojamu, vai nodarījuma rezultātā nodarītie zaudējumi cietušajam; par peļņu, ko cietušais nav guvis noziedzīgā nodarījuma rezultātā;

laulātajam, bērniem un personām, kuras ir finansiāli atkarīgas no mirušajām personām: apbedīšanas izdevumi; uzturlīdzekļi, ko cietušais nav saņēmis izdarītā nodarījuma rezultātā.

Vai es varu saņemt kompensāciju, ja esmu radnieks vai apgādājamais cietušajam, kurš miris nozieguma rezultātā? Kuri radnieki vai apgādājamie var saņemt kompensāciju?

Finansiālu kompensāciju piešķir pēc pieprasījuma saskaņā ar šo nodaļu šādu kategoriju cietušajiem:

personām, kuras cietušas turpmāk minēto nodarījumu rezultātā: slepkavības un nonāvēšanas mēģinājums saskaņā ar Kriminālkodeksa 188. un 189. pantu, miesas bojājumi saskaņā ar Kriminālkodeksa 194. pantu, tīšs noziegums, kā rezultātā cietušajam nodarīti miesas bojājumi, izvarošana, dzimumakts ar nepilngadīgo un seksuāla vardarbība saskaņā ar Kriminālkodeksa 218.–220. pantu, cilvēku tirdzniecība un bērnu tirdzniecība saskaņā ar Kriminālkodeksa 210. un 211. pantu, terorisms un jebkura cita tīša noziedzīga darbība, kas veikta, pielietojot vardarbību;

laulātajam, bērniem un personām, kuras ir finansiāli atkarīgas no iepriekš minēto nodarījumu rezultātā mirušajām personām.

Vai es varu saņemt kompensāciju, ja esmu radnieks vai apgādājamais izdzīvojušam cietušajam? Kuri radnieki vai apgādājamie var saņemt kompensāciju šādā gadījumā?

Jā, finansiālu palīdzību var saņemt tāda cietušā tuvākie ģimenes locekļi (mantinieki) līdz otrās pakāpes radniecībai un līdz otrās pakāpes svainībai, kuram tīša vardarbības akta tiešu seku rezultātā nav iestājusies nāve, bet ir radušās nopietnas traumas.

Finansiālu kompensāciju piešķir pēc pieprasījuma šādu kategoriju cietušajiem::

personām, kuras cietušas turpmāk minēto nodarījumu rezultātā: slepkavības un nonāvēšanas mēģinājums saskaņā ar Kriminālkodeksa 188. un 189. pantu, miesas bojājumi saskaņā ar Kriminālkodeksa 194. pantu, tīšs noziegums, kā rezultātā cietušajam nodarīti miesas bojājumi, izvarošana, dzimumakts ar nepilngadīgo un seksuāla vardarbība saskaņā ar Kriminālkodeksa 218.–220. pantu, cilvēku tirdzniecība un bērnu tirdzniecība saskaņā ar Kriminālkodeksa 210. un 211. pantu, terorisms un jebkura cita tīša noziedzīga darbība, kas veikta, pielietojot vardarbību;

laulātajam, bērniem un personām, kuras ir finansiāli atkarīgas no iepriekš minēto nodarījumu rezultātā **mirušajām** personām.

Finansiālu kompensāciju piešķir iepriekš minētajiem cietušajiem, ja nodarījums ir izdarīts Rumānijas teritorijā un ja cietušais ir:

Rumānijas pilsonis;

ārvalstu pilsonis vai bezvalstnieks, kas likumīgi dzīvo Rumānijā;

ES dalībvalsts pilsonis, kas nodarījuma izdarīšanas dienā likumīgi atrodas Rumānijas teritorijā; vai

ārvalstu pilsonis vai bezvalstnieks, kas dzīvo ES dalībvalsts teritorijā un kas nodarījuma izdarīšanas dienā likumīgi atrodas Rumānijas teritorijā.

Cietušajiem, kuri nav iekļauti iepriekš minētajās personu kategorijās, finansiālu kompensāciju piešķir atbilstīgi starptautiskajām konvencijām, kuras Rumānija ir parakstījusi.

Vai es varu saņemt kompensāciju, ja neesmu ES valsts valstspiederīgais?

Jā. Finansiālu kompensāciju cietušajiem piešķir, ja nodarījums ir izdarīts Rumānijas teritorijā un ja cietušais ir:

Rumānijas pilsonis;

ārvalstu pilsonis vai bezvalstnieks, kas likumīgi dzīvo Rumānijā;

ES dalībvalsts pilsonis, kas nodarījuma izdarīšanas dienā likumīgi atrodas Rumānijas teritorijā; vai

ārvalstu pilsonis vai bezvalstnieks, kas dzīvo ES dalībvalsts teritorijā un kas nodarījuma izdarīšanas dienā likumīgi atrodas Rumānijas teritorijā.

Vai es varu pieprasīt kompensāciju no šīs valsts, ja šeit dzīvoju vai esmu no šejienes (šī ir manas dzīvesvietas vai valstspiederības valsts), pat ja noziegums izdarīts citā ES valstī? Vai es varu pieprasīt kompensāciju šajā valstī, nevis tajā, kur izdarīts noziegums? Ja jā, kādi ir nosacījumi?

Nē. Finansiālu kompensāciju cietušajiem piešķir, ja nodarījums ir izdarīts Rumānijas teritorijā.

Vai man vispirms jāpaziņo par noziegumu policijai, lai es varētu pieprasīt kompensāciju?

Jā. Finansiālu kompensāciju cietušajam piešķir vienīgi tad, ja viņš ir ziņojis kriminālvajāšanas struktūrām 60 dienu laikā pēc nodarījuma izdarīšanas, vai laulātā, bērnu, kā arī mirušās personas apgādībā esošu personu gadījumā — 60 dienu laikā pēc dienas, kad cietušajam kļuvis zināms par nodarījuma izdarīšanu.

Ja cietušais fiziski vai garīgi nav bijis spējīgs ziņot kriminālvajāšanas struktūrām, 60 dienu termiņu aprēķina no dienas, kad šī nespēja ir beigusies.

Cietušajiem, kuri nav sasnieguši 18 gadu vecumu, un tiem, kuriem piemēro aizlieguma rīkojumu, nav pienākuma saistībā ar noziedzīga nodarījuma izdarīšanu ziņot kriminālvajāšanas struktūrām. Nepilngadīgas personas vai tādas personas likumīgie pārstāvis, kurai piemēro aizlieguma rīkojumu, var vērsties pie kriminālvajāšanas struktūrām saistībā ar noziedzīga nodarījuma izdarīšanu.

Vai pirms prasības iesniegšanas man ir jāsaņem policijas veiktas izmeklēšanas vai kriminālprocesa rezultāts?

Nē. Cietušais var iesniegt pieteikumu Noziegumos cietušajiem paredzēto finansiālo kompensāciju piešķiršanas komisijai (*Comisie pentru acordarea de compensații financiare victimelor infracțiunilor*), lai no finansiālās kompensācijas saņemtu avansa maksājumu, nepārsniedzot summu, kura vienāda ar desmitkārtīgu valsts minimālo bruto pamatalgu, kas noteikta par gadu, kurā cietušais ir pieprasījis avansa maksājumu.

Avansa maksājumu var pieprasīt finansiālās kompensācijas prasībā vai atsevišķā prasībā, kuru var iesniegt jebkurā laikā pēc vērsšanās pie kriminālvajāšanas struktūrām vai tiesā, bet ne vēlāk kā 30 dienās pēc kompensācijas prasības iesniegšanas dienas. Ja avansa maksājumu pieprasa atsevišķā prasībā, tajā tiek norādīts arī tiesas procesa posms.

Avansa maksājumu piešķir, ja cietušais ir nestabilā finansiālā situācijā.

Cietušā prasību par finansiālās kompensācijas avansa maksājumu Noziegumos cietušajiem paredzēto finansiālo kompensāciju piešķiršanas komisijas divi tiesneši izskata 30 dienu laikā no šīs prasības iesniegšanas dienas.

Ja finansiālās kompensācijas prasība tiek noraidīta, cietušajam ir pienākums atmaksāt avansa maksājumu, izņemot, ja finansiālās kompensācijas prasība ir noraidīta, pamatojoties vienīgi uz to, ka vainīgais nav maksātnespējīgs vai pazudis.

Cietušajam, kas saņēmis finansiālās kompensācijas avansa maksājumu, ir pienākums to atgriezt, ja viņš noteiktajos termiņos nav iesniedzis finansiālas kompensācijas prasību.

Vai man vispirms jāprasa kompensācija no noziedzīgā nodarījuma izdarītāja, ja viņš ir noskaidrots?

Jā. Ja vainīgais ir zināms, finansiālā kompensācija var tikt piešķirta cietušajam, ja cietušais ir iesniedzis prasību; cietušais ir pievienojis civilprasību saskaņā ar kriminālprocesu; vainīgais ir maksātnespējīgs vai pazudis; cietušais par nodarīto kaitējumu nav saņēmis pilnīgu kompensāciju no apdrošināšanas sabiedrības.

Vai es varu saņemt kompensāciju arī tad, ja noziedzīgā nodarījuma izdarītājs nav noskaidrots vai notiesāts? Ja tā ir, kādi pierādījumi man jāiesniedz savas prasības pamatošanai?

Jā. Gadījumā, kad vainīgais nav zināms, cietušais var iesniegt finansiālas kompensācijas prasību, ja cietušais par nodarīto kaitējumu nav saņēmis pilnīgu kompensāciju no apdrošināšanas sabiedrības.

Vai ir noteikts termiņš, kurā man jāpieprasa kompensācija?

Gadījumā, kad vainīgais ir zināms, cietušajam var piešķirt finansiālu kompensāciju, ja ir izpildītas šādas prasības:

cietušais ir iesniedzis finansiālas kompensācijas prasību attiecīgi viena gada laikā:

no dienas, kurā galīgo spriedumu ir pasludinājusi krimināltiesā, kas pieņēma lēmumu par sodīšanu vai attaisnošanu un piešķir kompensāciju civilprasībā vai kas pieņēma lēmumu par attaisnošanu vai lēmumu par kriminālprocesa izbeigšanu;

no dienas, kurā prokurors ir izdevis rīkojumu par kriminālvajāšanas pārtraukšanu attiecībā uz noteiktām personām vai par kriminālvajāšanas izbeigšanu;

no dienas, kurā tika pieņemts lēmums neuzsākt kriminālvajāšanu;

cietušais ir pievienojis civilprasību saskaņā ar kriminālprocesu;

vainīgais ir maksātnespējīgs vai pazudis;

cietušais par ciesto kaitējumu nav saņēmis pilnīgu kompensāciju no apdrošināšanas sabiedrības.

Ja vainīgais nav zināms, cietušais var iesniegt savu finansiālās kompensācijas prasību trīs gadu laikā no noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas.

Kādus zaudējumus un izdevumus sedz kompensācija?

Finansiālu kompensāciju piešķir:

cietušajiem: par hospitalizācijas izmaksām un citu kategoriju medicīniskajām izmaksām, kas radušās cietušajam; par materiālo kaitējumu, ko izraisa cietušā mantas iznīcināšana, tās vērtības samazināšana vai padarīšana par nelietojamu, vai nodarījuma rezultātā nodarītie zaudējumi cietušajam; par peļņu, ko cietušais nav guvis noziedzīgā nodarījuma rezultātā;

laulātajam, bērniem un personām, kuras ir finansiāli atkarīgas no mirušajām personām: apbedīšanas izdevumi; uzturlīdzekļi, ko cietušais nav saņēmis izdarītā nodarījuma rezultātā.

Vai kompensāciju izmaksā kā vienreizēju maksājumu vai kā ikmēneša maksājumus?

Palīdzību piešķir kā vienreizēju maksājumu.

Kā mana rīcība saistībā ar noziegumu, mana sodāmība vai nesadarbošanās kompensācijas tiesvedības laikā var ietekmēt manas izredzes saņemt kompensāciju un/vai summu, ko es saņemšu?

Finansiālu kompensāciju **nepiešķir**, ja:

tiek konstatēts, ka darbība nav ietverta vai paredzēta krimināllikumā, vai ja darbība ir izdarīta, likumīgi aizstāvēties uzbrukumā cietušajam;

cietušais ir bijis notiesāts ar galīgo spriedumu par līdzdalību noziedzīgā organizētā grupā;

cietušais ir bijis notiesāts ar galīgo spriedumu par kādu no šādiem nodarījumiem: slepkavība, nonāvēšana un pirmās pakāpes slepkavība, smagi miesas bojājumi, tišs noziegums, kas izraisījis smagus miesas bojājumus cietušajam, izvarošana, dzimumakts ar nepilngadīgo un seksuāla perversija;

tiesa apstiprina vainīgā atbildību mīkstinošu apstākli, ka uzbrukumā cietušajam ir pārkāptas likumīgas aizstāvēšanās robežas vai atbildību mīkstinošu apstākli par provocēšanu.

Kādā veidā mans finansiālais stāvoklis var ietekmēt manas izredzes saņemt kompensāciju un/vai kompensācijas summu?

Finansiālais stāvoklis netiek ņemts vērā.

Vai ir citi kritēriji, kas var ietekmēt manas izredzes saņemt kompensāciju un/vai kompensācijas summu?

Summas, ko vainīgais ir samaksājis kā kompensāciju civilprasībā, un maksājumi, ko cietušais saņēmis no apdrošināšanas sabiedrības par izdarītā nodarījuma radīto kaitējumu, tiek atskaitīti no finansiālās kompensācijas summas, kuru valsts ir piešķirusi cietušajam.

Kā kompensācija tiks aprēķināta?

Finansiālu kompensāciju cietušajam piešķir par šādu kategoriju kaitējumu, kas viņam radies izdarītā nodarījuma rezultātā:

cietušajiem, kuri cietuši turpmāk minēto nodarījumu rezultātā: slepkavības un nonāvēšanas mēģinājums, miesas bojājumi, tišs noziegums, kā rezultātā

cietušajam nodarīti miesas bojājumi, izvarošana, dzimumakts ar nepilngadīgo un seksuāla vardarbība, cilvēku tirdzniecība un bērnu tirdzniecība, terorisms un jebkura cita tiša noziedzīga darbība, kas veikta, pielietojot vardarbību.

par hospitalizācijas izmaksām un citu kategoriju medicīniskajām izmaksām, kas radušās cietušajam;

par materiālo kaitējumu, ko izraisa cietušā mantas iznīcināšana, tās vērtības samazināšana vai padarīšana par nelietojamu, vai nodarījuma rezultātā nodarītie zaudējumi cietušajam;

par peļņu, ko cietušais nav guvis nodarījuma rezultātā;

cietušajiem, kas ir laulātais, bērni un personas, kuras finansiāli atkarīgas no iepriekš minēto nodarījumu rezultātā mirušajām personām.

apbedīšanas izdevumi;

uzturlīdzekļi, ko cietušais nav saņēmis izdarītā nodarījuma rezultātā;

Finansiālo kompensāciju par a) punkta 2. apakšpunktā minēto materiālo kaitējumu piešķir, nepārsniedzot summu, kas vienāda ar desmitkārtīgu valsts minimālo bruto pamatalgu, kas noteikta par gadu, kurā cietušais ir iesniedzis finansiālās kompensācijas prasību.

Summas, ko vainīgais ir samaksājis kā kompensāciju civilprasībā, un maksājumi, ko cietušais saņēmis no apdrošināšanas sabiedrības par izdarītā nodarījuma radīto kaitējumu, tiek atskaitīti no finansiālās kompensācijas summas, kuru valsts ir piešķirusi cietušajam.

Vai piemēro izmaksājamās summas minimālo/maksimālo ierobežojumu?

Finansiālo kompensāciju par materiālo kaitējumu piešķir, nepārsniedzot summu, kas vienāda ar desmitkārtīgu valsts minimālo bruto pamatalgu, kas noteikta par gadu, kurā cietušais ir iesniedzis finansiālās kompensācijas prasību.

Vai man ir jānorāda kompensācijas summa prasības veidlapā? Ja tā ir — kur es varu saņemt norādījumus par to, kā aprēķināt summu, vai par citiem aspektiem?

Jā. Finansiālās kompensācijas prasībā ir jānorāda:

uzvārds, vārds, valstspiederība, dzimšanas datums un vieta, cietušā domicils vai dzīvesvieta;

datums, vieta un apstākļi, kuros ir izdarīts kaitējumu izraisījušais nodarījums;

izdarītā nodarījuma rezultātā radītā kaitējuma kategorijas, uz kurām attiecas 27. panta 1. punkts;

attiecīgā gadījumā kriminālvajāšanas struktūra vai tiesa un datums, kurā notikusi vērsšanās pie tās;

attiecīgā gadījumā kriminālvajāšanas struktūras sprieduma vai akta numurs un datums, kā paredzēts 24. panta 1. punkta a) apakšpunktā;

laulātā, bērna vai mirušās personas apgādībā esošās personas statuss cietušajiem, kas minēti 21. panta 1. punkta b) apakšpunktā;

informācija par sodāmību;

summas, ko vainīgais ir samaksājis kā kompensāciju, vai maksājumi, ko cietušais saņēmis no apdrošināšanas sabiedrības par izdarītā nodarījuma radīto kaitējumu;

pieprasītās finansiālās kompensācijas summa.

Finansiālās kompensācijas prasībā sniegto datu apliecinājošu dokumentu kopijas, kā arī jebkuru citu cietušā rīcībā esošu tādu dokumentu kopijas, kuri ir noderīgi prasības izskatīšanai, pievieno minētās prasības pielikumā.

Pastāv iespēja saņemt norādījumus nevis no tiesas, bet no noziegumos cietušo palīdzības dienestiem (kas izveidoti sociālās palīdzības un bērnu aprūpes ģenerāldirektorātos atbilstīgi Likumam Nr. 211/2004 par noteiktiem pasākumiem, ar kuriem nodrošina informāciju, atbalstu un aizsardzību noziegumos cietušajiem) saskaņā ar tiesību aktiem pēc novērtējuma, kas paredzēts cietušā palīdzības vajadzību noteikšanai.

Departaments noziegumos cietušo atbalstam katra ģenerāldirektorāta organizatoriskajā struktūrā ir izveidots, lai noziegumos cietušajiem nodrošinātu atbalsta un aizsardzības pakalpojumus, un tajā strādās vismaz trīs speciālisti, proti, sociālais darbinieks, psihologs, juridiskais padomnieks.

Noziegumos cietušo informācijas, atbalsta un aizsardzības procesam ir šādi posmi:

identificēšana — noskaidrot noziegumā cietušā tiesībspēju šo tiesību normu piemērošanas nolūkā;

nosūtīšana — palīdzēt cietušajam vērsties pie Noziegumos cietušo palīdzības dienesta un pie sociālo pakalpojumu departamentiem un sniedzējiem, kas uzskaitīti 3¹. pantā;

sākotnējā informācija — sniegt cietušajam vispārēju informāciju par viņa tiesībām un par pakalpojumiem, kurus viņš var izmantot;

cietušā situācijas izvērtēšana, ko veic Noziegumos cietušo palīdzības dienests un sociālo pakalpojumu departamenti un sniedzēji saskaņā ar 3¹. pantu, lai noteiktu, kādus atbalsta un aizsardzības pasākumus viņš var izmantot;

atbalsta un aizsardzības pakalpojumu sniegšana;

atbalsta un aizsardzības pakalpojumu uzraudzība un izvērtēšana.

Ģenerāldirektorāti bez maksas sniedz atbalsta un aizsardzības pakalpojumus noziegumā cietušajam vai viņa ģimenes locekļiem pēc cietušā vai viņa ģimenes locekļu pieprasījuma, un šos pakalpojumus var sniegt arī publiskie sociālās palīdzības dienesti, kas ir saistīti ar apdzīvotajām vietām, pašvaldībām un kopienām, kā arī privāti sociālo pakalpojumu sniedzēji.

Pieteikumu palīdzības un aizsardzības pakalpojumu saņemšanai adresē ģenerāldirektorātam, bet to var adresēt arī privātam vai publiskam sociālo pakalpojumu sniedzējam, un tādā gadījumā šim pakalpojumu sniedzējam par to ir rakstveidā jāinformē ģenerāldirektorāts, kura jurisdikcijā atrodas attiecīgā pakalpojuma saņēmēja domicils vai dzīvesvieta.

Cietušos atkarībā no viņu noteiktajām vajadzībām var arī nosūtīt pie sociālo, izglītības, veselības aprūpes pakalpojumu sniedzējiem vai citiem tuvumā esošiem tādu vispārējas nozīmes pakalpojumu sniedzējiem, kurus sniedz atbilstīgi tiesību aktiem.

Nodarījumos cietušajiem un viņu ģimenes locekļiem var tikt piešķirti šādi atbalsta un aizsardzības pakalpojumi:

informēšana par cietušā tiesībām;

psihologa konsultācija, konsultēšana par sekundāras un atkārtotas viktimizācijas vai iebiedēšanas un atriebības riskiem;

konsultēšana par finanšu un praktiskiem jautājumiem, kas izriet no nodarījuma;

sociālās integrācijas/reintegrācijas pakalpojumi;

emocionāls un sociāls atbalsts sociālās reintegrācijas nolūkā;

informācija un konsultācijas par cietušā lomu kriminālprocesā, ietverot gatavošanos dalībai lietas izskatīšanas procesā. Šie informācijas un konsultāciju pakalpojumi neietver bezmaksas juridisko palīdzību cietušajiem konkrētos nodarījumos, kas norādīti 14.–20. pantā Likumā Nr. 211/2004 par noteiktiem pasākumiem, ar kuriem nodrošina informāciju, atbalstu un aizsardzību noziegumos cietušajiem, vai juridisko palīdzību personai, kurai nodarīti miesas bojājumi atbilstīgi Likumam Nr. 135/2010 par kriminālprocesa kodeksu ar turpmākajiem likuma grozījumiem un papildinājumiem;

attiecīgā gadījumā konsultēšana par citiem specializētiem pakalpojumiem — sociālajiem pakalpojumiem, veselības aprūpes pakalpojumiem, nodarbinātības pakalpojumiem, izglītības vai citiem vispārējas nozīmes pakalpojumiem, kurus sniedz atbilstīgi tiesību aktiem.

Vai zaudējumu kompensācija, ko saņemšu no citiem avotiem (piemēram, mana darba devēja vai privātas apdrošināšanas shēmas), tiks atskaitīta no iestādes /struktūras izmaksātās kompensācijas?

Jā. Summas, ko vainīgais ir samaksājis kā kompensāciju civilprasībā, un maksājumi, ko cietušais saņēmis no apdrošināšanas sabiedrības par izdarītā nodarījuma radīto kaitējumu, tiek atskaitīti no finansiālās kompensācijas summas, kuru valsts ir piešķīrusi cietušajam.

Vai varu saņemt kompensācijas avansa maksājumu? Ja tā ir — ar kādiem nosacījumiem?

Cietušais var iesniegt pieteikumu Noziegumos cietušajiem paredzēto finansiālo kompensāciju piešķiršanas komisijai (*Comisie pentru acordarea de compensații financiare victimelor infracțiunilor*), lai no finansiālās kompensācijas saņemtu avansa maksājumu, nepārsniedzot summu, kura vienāda ar desmitkārtīgu valsts minimālo bruto pamatalgu, kas noteikta par gadu, kurā cietušais ir pieprasījis avansa maksājumu.

Avansa maksājumu var pieprasīt finansiālās kompensācijas prasībā vai atsevišķā prasībā, kuru var iesniegt jebkurā laikā pēc paziņošanas kriminālvajāšanas struktūrai vai tiesai, bet ne vēlāk kā 30 dienās pēc kompensācijas prasības iesniegšanas dienas.

Avansa maksājumu piešķir, ja cietušais ir nestabilā finansiālā situācijā.

Ja finansiālās kompensācijas prasība tiek noraidīta, cietušajam ir pienākums atmaksāt avansa maksājumu, izņemot, ja finansiālās kompensācijas prasība ir noraidīta, pamatojoties vienīgi uz to, ka vainīgais nav maksātnespējīgs vai pazudis.

Cietušajam, kas saņēmis finansiālās kompensācijas avansa maksājumu, ir pienākums to atgriezt, ja viņš noteiktajos termiņos nav iesniedzis finansiālas kompensācijas prasību.

Vai pēc pamatlēmuma pieņemšanas es varu saņemt papildu kompensāciju (piemēram, mainoties situācijai vai pasliktinoties veselības stāvoklim utt.)?

Likumā Nr. 211/2004 par noteiktiem pasākumiem, ar kuriem nodrošina informāciju, atbalstu un aizsardzību noziegumos cietušajiem, ir paredzēts tikai tas ierobežojums, kas norādīts 27. panta 2. punktā, proti, par desmitkārtīgu valsts minimālo bruto pamatalgu, kas noteikta par gadu, kurā cietušais ir iesniedzis finansiālās kompensācijas prasību.

Ja kaitējuma vērtība ir palielinājusies, var iesniegt jaunu finansiālās kompensācijas prasību.

Kādi apliecinājošie dokumenti man ir jāpievieno prasībai?

Finansiālās kompensācijas prasībā sniegto datu apliecinājošo dokumentu kopijas, kā arī jebkuru citu cietušā rīcībā esošu tādu dokumentu kopijas, kuri ir noderīgi prasības izskatīšanai, pievieno minētās prasības pielikumā (piemēram, spriedumi, jebkurš čeks, rēķins vai dokuments, kas var būt kā maksājuma pierādījums, medicīniskie dokumenti, ekspertu ziņojumi).

Finansiālās kompensācijas prasībā ir jābūt iekļautai turpmāk minētajai informācijai vai attiecīgā gadījumā šai prasībai jābūt pievienotiem apliecinājošiem dokumentiem, kuros norādīta turpmāk minētā informācija:

uzvārds, vārds, valstspiederība, dzimšanas datums un vieta, cietušā domicils vai dzīvesvieta;

datums, vieta un apstākļi, kuros ir izdarīts kaitējumu izraisījušais nodarījums;

tā kaitējuma kategorijas, kas radies šādu nodarījumu rezultātā: slepkavības un nonāvēšanas mēģinājums, miesas bojājumi, tīšs noziegums, kā rezultātā cietušajam nodarīti miesas bojājumi, izvarošana, dzimumakts ar nepilngadīgo un seksuāla vardarbība, cilvēku tirdzniecība un bērnu tirdzniecība, terorisms un jebkura cita tīša noziedzīga darbība, kas veikta, pielietojot vardarbību;

attiecīgā gadījumā kriminālvajāšanas struktūra vai tiesa un datums, kurā notikusi vēršanās pie tās;

attiecīgā gadījumā sprieduma vai kriminālvajāšanas struktūras dokumenta numurs un datums, *ja vainīgais ir zināms, cietušais ir iesniedzis finansiālās kompensācijas prasību viena gada laikā no dienas, kurā galīgo spriedumu ir pasludinājis krimināltiesā, kas pieņēma lēmumu par sodīšanu vai attaisnošanu un piešķir kompensāciju civilprasībā vai kas pieņēma lēmumu par kriminālprocesa izbeigšanu, vai no dienas, kurā prokurors ir izdevis rīkojumu par lietas slēgšanu;*

laulātā, bērna vai mirušās personas apgādībā esošas personas statuss cietušajiem, kas ir laulātais, bērni un tādu personu apgādībā esošas personas, kuras mirušas šādu nodarījumu rezultātā: slepkavības un nonāvēšanas mēģinājums, miesas bojājumi, tīšs noziegums, kā rezultātā cietušajam nodarīti miesas bojājumi, izvarošana, dzimumakts ar nepilngadīgo un seksuāla vardarbība, cilvēku tirdzniecība un bērnu tirdzniecība, terorisms un jebkura cita tīša noziedzīga darbība, kas veikta, pielietojot vardarbību;

informācija par sodāmību;

summas, ko vainīgais ir samaksājis kā kompensāciju, vai maksājumi, ko cietušais saņēmis no apdrošināšanas sabiedrības par izdarītā nodarījuma radīto kaitējumu.

Vai ir jāmaksā administratīvās vai citas maksas, kad prasība tiek saņemta un apstrādāta?

Nē. Finansiālās kompensācijas prasībai un pieteikumam par avansa maksājumu no finansiālās kompensācijas ir noteikts atbrīvojums no zīmognodevas.

Kura iestāde lemj par kompensācijas prasībām (vietējās lietās)?

Attiecībā uz vietējām lietām finansiālās kompensācijas prasību iesniedz rajona tiesā, kuras jurisdikcijā atrodas cietušā domicils, un to izskata katrā rajona tiesā izveidota komisija, kas atbildīga par finansiālās kompensācijas piešķiršanu noziegumos cietušajiem, divu tiesnešu sastāvā.

Attiecībā uz pārrobežu lietām saskaņā ar 3. panta 2. punktu izraudzītā Rumānijas lēmumu pieņemšanas iestāde ir Bukarestes rajona tiesa — komisija, kas atbildīga par finansiālās kompensācijas piešķiršanu noziegumos cietušajiem:

Bulevardul UNIRII, nr. 37, Sector 3, Bukareste, kods 030823

Tālr. +40 214083600, +40 214083700

Fakss +40 213187731

E-pasts: tribunalul.bucuresti@just.ro

Kur sūtīt pieteikumu (vietējās lietās)?

Attiecībā uz vietējām lietām finansiālās kompensācijas prasību iesniedz rajona tiesā, kuras jurisdikcijā atrodas cietušā domicils, un to izskata katrā rajona tiesā izveidota komisija, kas atbildīga par finansiālās kompensācijas piešķiršanu noziegumos cietušajiem, divu tiesnešu sastāvā.

Attiecībā uz pārrobežu lietām, *ja nodarījums ir izdarīts Rumānijas teritorijā un cietušais ir ES dalībvalsts pilsonis, kas nodarījuma izdarīšanas dienā likumīgi atrodas Rumānijas teritorijā, vai ārvalstu pilsonis vai bezvalstnieks, kas dzīvo ES dalībvalsts teritorijā un kas nodarījuma izdarīšanas dienā likumīgi atrodas Rumānijas teritorijā*, saskaņā ar 3. panta 2. punktu izraudzītā Rumānijas lēmumu pieņemšanas iestāde ir Bukarestes rajona tiesa — komisija, kas atbildīga par finansiālās kompensācijas piešķiršanu noziegumos cietušajiem:

Bulevardul UNIRII, nr. 37, Sector 3, Bukareste, kods 030823

Tālr. +40 214083600, +40 214083700

Fakss +40 213187731

E-pasts: tribunalul.bucuresti@just.ro

Vai man ir jābūt klāt procedūras laikā un/vai brīdī, kad tiek pieņemts lēmums par manu prasību?

Nē. Finansiālās kompensācijas prasību un prasību par finansiālās kompensācijas avansa maksājumu izskata tiesu palātās, kur cietušais tiek aicināts ierasties. Prokurora piedalīšanās ir obligāta.

Komisija, kas atbildīga par finansiālās kompensācijas piešķiršanu noziegumos cietušajiem, divu tiesnešu sastāva var uzklaust personu, pieprasīt dokumentus un iegūt citus pierādījumus, ko uzskata par noderīgiem prasības izskatīšanai.

Cik (aptuveni) ilgs laiks paiet, līdz no iestādes tiek saņemts lēmums par prasību piešķirt kompensāciju?

No viena līdz diviem gadiem.

Ja mani neapmierina iestādes lēmums, kā es varu to apstrīdēt?

Komisija lēmumā var sniegt vienu no šādiem risinājumiem:

atzīt prasību, nosakot finansiālās kompensācijas summu vai attiecīgā gadījumā kompensācijas avansa maksājuma summu;

noraidīt prasību, ja nav izpildītas šajos tiesību aktos noteiktās prasības par finansiālās kompensācijas vai attiecīgā gadījumā tās avansa maksājuma piešķiršanu.

Spriedumu, ar kuru izlemj finansiālās kompensācijas prasību vai prasību par finansiālās kompensācijas avansa maksājumu, izsniedz cietušajam. Spriedumu var apstrīdēt apelācijas tiesā 15 dienu laikā no paziņojuma saņemšanas.

Kur es varu saņemt nepieciešamās veidlapas un citu informāciju par to, kā iesniegt prasību?

Pārrobežu lietu finansiālās kompensācijas prasības veidlapa ir pievienota [tieslietu ministra rīkojuma Nr. 1319/C/\(2008. gada 13. maijs\) pielikumā](#) (15 Kb) [ro](#)

Vai ir pieejama īpaša palīdzības tālruņa līnija vai tīmekļa vietne, ko es varu izmantot?

Vēl jāapstiprina.

Vai es varu saņemt juridisko palīdzību (advokāta palīdzību) prasības sagatavošanā?

Cietušais pēc pieprasījuma var saņemt bezmaksas juridisko palīdzību.

Bezmaksas juridiskās palīdzības pieteikumu iesniedz rajona tiesā, kuras jurisdikcijā atrodas cietušā domicils, un komisija, kas atbildīga par finansiālas kompensācijas piešķiršanu noziegumos cietušajiem, divu tiesnešu sastāvā izskata pieteikumu, sniedzot secinājumu 15 dienās no pieteikuma saņemšanas dienas.

Pieteikumā sniegto datu apliecinājošu dokumentu kopijas, kā arī jebkuru citu cietušā rīcībā esošu tādu dokumentu kopijas, kuri ir noderīgi pieteikuma izskatīšanai, pievieno bezmaksas juridiskās palīdzības pieteikuma pielikumā.

Bezmaksas juridiskās palīdzības pieteikumu izskata, sniedzot secinājumu tiesu palātās, kur cietušais tiek aicināts ierasties.

Ja cietušais nav izvēlējis advokātu, secinājumā, ar kuru tiek atzīts bezmaksas juridiskās palīdzības pieteikums, ir jāietver arī advokāta norīkojums *ex officio* atbilstīgi Likumam Nr. 51/1995 par advokāta profesijas organizēšanu un praksi un šā likuma atkārtotām publikācijām, turpmākajiem grozījumiem un papildinājumiem, kā arī noteikumiem par advokāta profesiju.

Secinājumu, ar kuru izlemj bezmaksas juridiskās palīdzības pieteikumu, izsniedz cietušajam.

Secinājumu, ar kuru noraida bezmaksas juridiskās palīdzības pieteikumu, pēc cietušā pieprasījuma 15 dienās pēc paziņojuma saņemšanas iesniedz pārskatīšanai rajona tiesā, ar kuru ir saistīta attiecīgā komisija, kas atbildīga par finansiālas kompensācijas piešķiršanu noziegumos cietušajiem.

Pārskatīšanā piedalās divi tiesneši.

Bezmaksas juridisko palīdzību piešķir jebkurai cietušajam visā lietas izskatīšanas procesā, nepārsniedzot summu, kas ir vienāda ar divkārtu valsts minimālo bruto pamatalgu, kas noteikta par gadu, kurā cietušais ir iesniedzis bezmaksas juridiskās palīdzības pieteikumu. Bezmaksas juridiskās palīdzības piešķiršanai nepieciešamos līdzekļus nodrošina no valsts budžeta, izmantojot Tieslietu ministrijas budžetu.

Iepriekš minētos noteikumus attiecīgi piemēro arī to summu piešķiršanai, kas nepieciešamas, lai izpildītu lēmumu, ar ko noziegumā cietušajam piešķir kompensāciju civilprasībā.

Turklāt Tieslietu ministrija kā Rumānijas palīdzības iestāde, kas izraudzīta saskaņā ar Padomes Direktīvas 2004/80/EK 3. panta 1. punktu, nodrošina prasītājam vajadzīgo informāciju par iespējām pieprasīt finansiālu kompensāciju no valsts, kuras teritorijā nodarījums ir izdarīts, nepieciešamās pieteikumu veidlapas, kā arī **informāciju un norādījumus par pieteikuma veidlapas aizpildīšanu** un nepieciešamajiem apliecinājošajiem dokumentiem.

Skatīt Tieslietu ministra rīkojumu Nr. 1319/C (2008. gada 13. maijs). Atbilstīgi šā rīkojuma 2. pantam Tieslietu ministrija savu palīdzības iestādes pienākumu izpildi īsteno, izmantojot Starptautisko tiesību un līgumu direktorātu, kas var sadarboties ar citām Tieslietu ministrijas struktūrām, kurām ir attiecīgie pienākumi. Ja pieteikuma iesniedzējs iesniedz finansiālas kompensācijas prasību citā dalībvalstī, Tieslietu ministrijas kā palīdzības iestādes pienākumi galvenokārt ir šādi: saņemt prasītāja iesniegto prasību un apstiprināt tās saņemšanu; pārbaudīt prasību un attiecīgā gadījumā informēt prasītāju par prasības noraidīšanas pamatojumu; ja tiek konstatēts, ka prasības ir izpildītas, nosūtīt prasības veidlapu prasītājam un sniegt viņam norādes par veidlapas aizpildīšanu; pieprasīt, lai prasītājs iekļauj prasībā vajadzīgo informāciju un/vai dokumentus; nodrošināt oficiāli apstiprināta tulkoāja veiktu tulkojumu lēmumam, ko pieņēmusi tās valsts lēmumu pieņemšanas iestāde, kuras finansiālā kompensācija tiek prasīta, un pēc iespējas ātrāk nosūtīt to prasītājam u. c.

Vai ir cietušo atbalsta organizācijas, kas var palīdzēt man pieprasīt kompensāciju?

Bezmaksas juridiskās palīdzības pieteikumu un prasību par summu, kas nepieciešama tāda sprieduma izpildei, ar ko noziegumā cietušajam piešķir kompensāciju civilprasībā, var iesniegt arī nevalstiskas organizācijas, kuru darbībā ietilpst cietušo aizsardzība, ja to ir parakstījis cietušais, ir iekļauti tiesību aktos noteiktie dati un ir pievienoti vajadzīgie apliecinājošie dokumenti.

Lapa atjaunināta: 11/09/2020

Šīs lapas dažādās valodu versijas uztur attiecīgās dalībvalstis. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Eiropas Komisija neuzņemas nekādas saistības un atbildību par datiem, ko satur šis dokuments, vai informāciju un datiem, uz kuriem šajā dokumentā ir atsauces. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.